

**Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsimmik aamma Kalaallit Nunaanni
eqqartuussisarnermik inatsimmik allanngueq pillugu inatsisissatut siunnersuut
(Covid
19-imik il.il. tunillaassuunnerit pinaveersaartinniarlugit akiorniarlugillu iliussissanik
atorunnaarsitsinissaq pillugu immikkut piumasaqaatit
atorunnaarsinneqarnissaannut
aalajangersakkap atorunnaarsinneqarnera) pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut
siunnersuut.**

pillugu

Inatsisinut Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Inatsisinut Ataatsimiititaliap suliarinninnermini inuttarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Harald Bianco, Inuit Ataqtigiit, Siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut. Siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviassen, Inuit Ataqtigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Mala Høy Kúko, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Knud Mathiassen, Inuit Ataqtigiit

1. Siunnersuut tunuliaqutaalu pillugit

Inatsisartut 2020-mi immikkut ittumik ataatsimiinnermini nappaatit tunillaassortut akiorniarlugit iliuitsit pillugit Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnissaa akuersissutigaa¹ (Inatsisartut peqqusutaat ulluinnarni “tunillaassortut pillugit inatsimmik” taaneqakkajuttoq). Allannguut Covid-19-ip nunarsuarmut tamarmut siaruaanneranut, Kalaallit

¹ IIA2020/18

Nunaannullu tunngatillugu ulorianaatinut siaruaannerup taassuma nassataanut tunngassuteqarpoq.

Inatsimmut allannguummi² aalajangersakkakut³ Naalackersuisut piginnaatinneqarput, peqqussutip atuuffiata iluani inatsisissatut siunnersuutitut Kalaallit Nunaannut atuuttussanut tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit danskit naalackersuisuinit oqaaseqaateqarnissamut.

Naalackersuisut piginnaatitsissut taanna tunngavigalugu Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsisip kiisalu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allannguutissaattut siunnersuummik akuersissuteqarput. Inatsisissatut siunnersuut taanna, kingorna Folketingimi akuersissutigineqartoq “atorunnaarsitsinissamik aalajangersagartaqarpoq”, inatsimmut allannguutip (matuma kingorna “2020-mi inatsimmut allannguutitut” taagorneqalersup) 31. December 2021-mi atorunnaarsinneqarnissaa taassuma nassataraa⁴.

Inatsisissatut siunnersuutikkut maannakkut Namminersorlutik Oqartussanut saqqummiunneqartukkut, isumaliutissiissummilu matumani sammineqartukkut atorunnaarsitsinissamik aalajangersagaq atorunnaarsinneqarpoq, taamaalilluni 2020-mi inatsimmut allannguut atuutiinnartussanngorluni.

Justitsministeri makku pillugit malittarisassanik aalajangersaanissamut 2020-mi inatsimmut allannguutikkut piginnaatinneqarpoq:

- Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsit, malittarisassat Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsit malillugu atuutsinneqalersut imaluunniit aalajangiinerit Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsit malillugu aalajangerneqartut malillugit pisortani oqartussat pisussaaffiiniq saneqqutsinissamut.
- Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsimmi aalajangersarneqarsimasunik, pinerluttulerinermik inatsit malillugu aalajangersarneqarsimasunik (matumani aamma nalunaarutit malillugit aalajangersarneqarsimasunik) imaluunniit aalajangiinerit

² Uunga siunnersuut: Nappaatit tunillaassortut akiorniarlugit iliuitsit pillugit Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisissaat nr. 1, 1. april 2020-meersoq (Tunillaassuinerup pinaveersaartinniarnernani siaruarnaveersaartinniarnernanilu aamma sullissiniarnermi pisariaqartitat il.il. qulakkeerniarneranni iliuseqartoqarsinnaanermut annertusaaneq)

³ § 2, imm. 2

⁴ Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsisip kiisalu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinneqarnerannik inatsit nr. 1056, 30. juni 2020-meersoq

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsit malillugu aalajangerneqartut malillugit namminersortut piginnaatitaaffiik saneqqutsinissamut.

- Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsit, malittarisassat Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsit malillugu atuutsinneqalersut imaluunniit aalajangiinerit Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsit malillugu aalajangerneqartut malillugit pisortani oqartussat pisussaaffiik saneqqutsinissamut.
- Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi aalajangersarneqarsimasunik, eqqartuussisarnermik inatsit malillugu aalajangersarneqarsimasunik (matumani aamma nalunaarutit malillugit aalajangersarneqarsimasunik) imaluunniit aalajangiinerit Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsit malillugu aalajangerneqartut malillugit namminersortut piginnaatitaaffiik saneqqutsinissamut.

Taamaattorli eqqartuussivinni malittarisassanik aalajangersaasinnaaneq piginnaatitsissummut ilaatinneqanngilaq.

Pinerluttulerinermik inatsimmi Kalaallit Nunaannilu eqqartuussisarnermik inatsimmi namminersortut piginnaatitaaffiik pisortallu pisussaaffiik matumani pineqartunik saneqqutsinissamut malittarisassanik aalajangersaaneq malittuani piumasaqaatit naammassineqarpata pisinnaavoq:

- Saneqqutsineq nappaammik tunillaassortumik ulorianartumik pinaveersaartitsineq siaruatsaaliuinerlu eqqarsaatigalugit pisariaqarpat.
- Saneqqutsineq nappaammik tunillaassortumik ulorianartumik pinaveersaartitsilluni siaruatsaaliuilluniluunniit iliuuseqarnermi pisariaqarpat, kiisalu pisussaaffiit piginnaatitaaffiillu pineqartut pisumut pineqartumut sanilliullugit pingaaruteqanngitsutut nalilerneqarpata.
- Pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu pineqartut naammassineqarnissaat nappaammik tunillaassortumik ulorianartumik pinaveersaartitsilluni siaruatsaaliuilluniluunniit iliuuserissallugit pisariaqarsimasut nassataannik ajornarsippata ajornakusoorpallaalerpataluunniit.

Assersuutigalugu tigummigallagaasut ataatsimoortunut akuusinnaaneranikk pulaartoqarsinnaanerannillu mattussinermut piginnaatitaaffik atorqeersinnaavoq, tamanna Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfiup ingerlatsiviini covid-19-ip pinaveersaartinneqarnissaa siaruatsaaliornissaalu eqqarsaatigalugu pisariaqarpat.

Aammattaaq piginnaatitaaffik atorneqarsinnaavoq Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfiup suliassaqarfiani napparsimalluni nalunaartoqarnerata imaluunniit angerlarsimaffimmi mattusimasariaqarnerup nassataannik sulisunik amigaateqarnerup tamanna pisariaqalersippassuk.

Taamatuttaa piginnaatitsissut atorneqarsinnaavoq piffissamik killiligaanngitsumik inissinneqartussanngorlugit inissitat Danmarkimiittut Nuummi inissiisarfimmut nuutsinneqarsinnaanerannik taamaatitsigallarnermut, tamanna Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfiup ingerlatsiviini covid-19-ip pinaveersaartinneqarnissaa siaruatsaaliornissaalu eqqarsaatigalugu pisariaqarpat.

Qulaani taaneqartut assersuutaannaapput.

Piginnaatitsissummik atuneq Europamiut Inuit Pisinnaatitaaffii Pillugit Isumaqatigiissutaanni killiliussat iluanni pisinnaavoq. Aammattaaq inatsimmut nassuiaatit malillugit piumasqaataavoq, taamaallaat innuttaasut peqqinnissaat illersorniarlugu pisariaqartutut pisumi tassanerpiaq naliliineq tunngavigalugu annertussusilimmik sivisussusilimmillu akuleruffiginninnissaq aalajangersarneqarsinnaasoq.

Piginnaatitsissut juni 2020-mi nalunaarummik atuutilersitsineranut atorneqarpoq.⁵

Kalaallit Nunaanni Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfiup makkuninnga piginnaatitaaffeqalernerata nalunaarutip ilaatigut nassataraa:

- Inissinneqarsimasut ataatsimoorlutik peqatigiittarnerannik ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit atorunnaartitsisinnaalerpoq.
- Inissinneqarsimasut naalagiarnermut peqataanermut il.il. tamakkiisumik imaluunniit ilaannakortumik pisinnaatitaaffii atorunnaarsisinnaalerpai
- Inissinneqarsimasut suliaqarnissamut pisinnaatitaaffiini ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit atorunnaarsitsisinnaalerpoq.
- Inissinneqarsimasut silaannarmiissinnaanermut (ungalusami aneernermut) pisinnaatitaaffiat tamakkiisumik imaluunniit ilaannakortumik atorunnaarsisinnaalerpaa
- Inissinneqarsimasut aneernissamut periarfissaannik tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit atorunnaarsitsisinnaalerpoq.
- Inissinneqarsimasut pulaarneqarsinnaanermut pisinnaatitaaffiini tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit atorunnaarsitsisinnaalerpoq.

⁵ Kalaallit Nunaanni Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfiup suliassaqarfiani covid-19-imik pinaveersaartitsineq siaruatsaaliuinerlu pillugit nalunaarut nr. 1174, 30. juni 2020-meersoq. Ullumikkut: nalunaarut nr. 863, 10. maj 2021-meersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartoq.

- Tigummigallagassanngorlugit eqqartuussutilinnik nuussinissanik utertitsinissanilluunniit ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit atorunnaarsitsisinnaalerpoq.

Nalunaarut malillugu iliuuserineqartut tamarmik sapinngisamik asattuussilluni pissapput siunertallu anguneqarnissaanut pisariaqartumit annertunerussanatik sivilunerussanatillu.

Kalaallit Nunaanni Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfimmit paasissutissiissutigineqarpoq nalunaarutikkut piginnaatitaaffiit immikkorluinnaq ittut maannamut taamaallaat pisumi ataatsimi atorneqarsimasut. Piffissami killiligaanngitsumi inissinneqartussanngorlugit eqqartuunneqarsimasunik Herstedvesterimi inissisimasunik Nuummi inissiisarfimmut matoqqasumut nuussinissamik pilersaarummik kinguartsisimaneq matumani pineqarpoq. Nuussinissaq nunamut angalasinnaanermik killilersuutit nalinginnaasut Naalakkersuisunit aalajangersarneqarsimasut malitsigisaannik kinguartinneqarpoq. Aammattaaq Nuummi inissiisarfimmi pulaartoqarsinnaanernik aneerfeqarsinnaanernillu killiliigallarnerit kiisalu Sisimiuni, Aasianni Qaqortumilu inissiisarfimmi killilersuutit Naalakkersuisunit illoqarfinnut pineqartunut atuutsinneqalersut naapertorlugit pulaartoqarsinnaanernik aneerfeqarsinnaanernillu killiliigallarnerit matumani pineqarput.

2. Inatsisinut Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Siunnersuut akuerineqassasoq ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassutigaa.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap taama oqaaseqaateqarluni siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Harald Bianco
Siulittaasoq
Inuit Ataqatigiit

Anders Olsen
Siumut

Mariane Paviasen
Inuit Ataqatigiit

Mala Høy Kúko,
Siumut

Knud Mathiassen
Inuit Ataqatigiit